

El llenguatge

Seure a taula

En un admirable article de mossèn Ballarín publicat fa un parell de dies al nostre diari, llegim una frase, «Em sento a taula...», que ens inspira alguns comentaris.

Es generalment sabut que en català correcte no existeix la forma «sentar» o «sentar-se», i que és a causa de la influència perturbadora del castellà que l'ús d'aquest verb ha esdevingut més o menys corrent en el nostre llenguatge col·loquial, en el qual tenim ocasió de sentir frases com «Senteu-vos on pugueu» o bé «El menjar no li ha sentat bé», «Això és sentar un precedent», etc.

Essent aquest fet, com hem dit, generalment conegut, almenys per part del lector habitual de català, és possible que, en una lectura poc atenta, l'inici de la frase que hem transcrit hagi pogut sorprendre algú. Diem en una lectura poc atenta, perquè amb una mica d'atenció fàcilment es dedueix que la forma verbal usada en aquest text no correspon al verb «sentar» sinó al verb sentir. Es a dir, l'autor de l'article no vol significar M'asseu a taula sinó Tinc el sentiment o Em faig l'efecte que sóc a taula.

La posició de descans del cos sobre l'extremitat inferior del tronc (en una cadira, un banc, a terra, etc), s'expressa en català per mitjà dels verbs asseure o asseure's i seure, (que no coneix cap ús pronominal). Asseure, és clar, és un compost de seure, format amb l'adjunció del prefix a, que en fa un verb transitiu o impersonal. Així, expressant una acció transitiva, és a dir, que afecta una persona altra que el qui la realitza, ens servim del verb asseure: Van asseure el malalt al sofà. En els altres casos fem servir els verbs asseure's i seure, els quals, però, només es poden considerar pròpiament intercanviables en el sentit incoatiu, és a dir, que indica l'inici d'una acció (especialment, per tant, en temps com l'imperatiu i el futur): Seu aquí i Asseu-te aquí, Seurem al pedris i Ens asseurem al pedris. Com que no sempre s'indica la durada de l'estona que hom resta assegut, per això poden alternar sovint seure i asseure's, ja que les accions es confonen. Però la menció explícita d'aquesta durada exclou asseure's, com en la frase Ja fa estona que sec. És el cas que cal traduir al castellà per «estar sentado».

Albert Jané